

Natuurwandelaars vzw

SCHELDEVALLEI OOST (Oudegem, Denderbelle, Gijzegem) • 8 DECEMBER 2024 • INFO

Onze route: <https://www.routeyou.com/nl-be/route/view/15525769>

Wandelnetwerk Schedevallei Oost

Nieuw wandelnetwerk van 200 km. Info: <https://www.routen.be/scheldevallei-oost>

Oudegem

Dorp in de provincie Oost-Vlaanderen en deelgemeente van Dendermonde. Toen de zelfstandige gemeente Oudegem in 1977 werd opgeheven, had ze 3950 inwoners. In 2019 waren er dat 4.221. Het dorp ligt in de Denderstreek, tussen Dender en Schelde. De oudste vermeldingen luiden Aldengem, Aldengienh, Audengien en Oudegheem, ontstaan uit aldinga haim. Betekenis: huis van de afstammelingen van Aldo, een Saksisch/Frankische voornaam.

De schrijfwijze Haagem komt van de auteur Jef Scheirs in zijn roman De Filosoof van Haagem.

Ze zijn de filosoof zeker niet vergeten in Oudegem – of Haagem, de dialectvariant die ook door Scheirs werd bedacht. Iedereen in Oudegem kent de personages Titten, Naten en vooral Patatje. Er is een straat naar Jef Scheirs genoemd, hij heeft zijn eigen reus, jaarlijks wordt door de feestcommissie een Patatje verkozen, er is de jaarlijkse Patattenworp en met kernis gaat iedereen van de feestcommissie verkleed als één van de personages. Patatje staat ook op de vlag van Oudegem.

De Filosoof van Haeghem is verfilmd als een Vlaamse zwart-wit televisieserie (6 afleveringen, eind jaren 60). De serie ging over Titten (gespeeld door Romain Deconinck), die de bijnaam “de Filosoof” had en een echte levensgenieter was. Een tiental jaar geleden werd het toneelstuk in openlucht opgevoerd. En in 2015 werden alle afleveringen van de TV serie op groot scherm vertoond in de kerk van Oudegem.

De rol van filosoof wordt tijdens onze wandeling overgenomen door Natuurwandelaar Frans Arijs.

Sluis Denderbelle

Voetgangers en fietsers kunnen de Dender oversteken.

Omdat de huidige sluis te klein is voor schepen tot 1350 ton komt er een nieuwe en grotere sluis. Ook de huidige stuw wordt vervangen door een nieuwe, ontdubbelde stuw. Er komt bovendien een nieuw dienstgebouw met een uitkijkplatform en een slipway. Om het vismigratieknelpunt op te lossen is er een vispassage voorzien.

Kasteel van Gijzegem

Het kasteel van Gijzegem is een voormalig kasteel in Gijzegem (deelgemeente van Aalst). Het kasteel is voor het eerst vermeld in 1209. Het was de zetel van de heren van Gijzegem en Mespelare. In 1648 werd het verwoest door de troepen van Lodewijk XIV. Hiervan is slechts een kleine heuvel en een gedempte gracht overgebleven.

Ten zuiden hiervan stond een ander kasteel, in 1660-1670 gebouwd in opdracht van Alexander Goubeau. Dit bezat een oranjerie en een duiventoren (allebei 18de eeuw). Het is echter in 1954 gesloopt en op de grondvesten is een grote villa gebouwd.

Wat overbleef was de rechthoekige gracht, naar binnen uitgestulpt tot een vijver. Bij de ingang zijn nog twee paviljoens (17de eeuw) aanwezig. Ook is er nog de toegangspoort. Ook het neerhof (17de eeuw), een pachthoeve aan *Dokter De Cockstraat* 1, is nog aanwezig.

Wiestermeersch

De Dender is in Wiestermeersch sinds 1769 gekanaliseerd. Je vindt talrijke afgesneden oude Denderarmen, zoals de Oude Dender of Grote Beek. De variatie van planten is vaak een weerspiegeling van de bodem. De bodem in Wiestermeersch bestaat uit een dikke kleilaag. Die is afgezet toen de Dender nog door de vallei stroomde. Recentere afzettingen bevatten leem. Ook zand werd opgehoopt, afkomstig van stuifzandheuvelds in de buurt. Dat zorgt voor een complexe verzameling van bodemtypes. Bovendien stroomt er ook kwelwater door het gebied. Dat is mineraalrijk water dat de plantendiversiteit erg beïnvloedt.

Hogedonk

In de vallei van de Dender, tussen Aalst en Dendermonde ligt het natuurgebied Hogedonk. Het is een gevarieerd rivierlandschap met vochtige meersen, rietvelden, stukjes bos en natuurlijk de Dender die het gebied letterlijk in twee snijdt. In het landschap zijn zeven lage heuvels te ontdekken. Dit zijn zandheuvels, ontstaan tijdens de laatste ijstijd, toen hevige winden het "lichtere" zand tot in het binnenland deed terechtkomen. Hoger gelegen plaatsen worden "donken" genoemd, vandaan het toponiem "Hogedonk".

De oude Dendermeanders en de talrijke grachten en poelen maken het gebied bijzonder waardevol. Dergelijke waterpartijen zijn niet alleen belangrijk voor water minnende planten, maar trekken ook een groot aantal insecten en vogels aan. Elk biotoop heeft zijn eigen specifieke plantengroei. Op de natte percelen groeit vooral populier, zwarte els, gewone es en schietwilg. Daar zijn in de lente tal van lentebloeiers te zien. Langs de Dender vinden we ook bosjes met grauwe abeel en zomereik. Aan de rand van de bosjes en langsheen de grazige paden zijn heel wat soorten planten te ontdekken.

www.natuurwandelaars.eu